Halfjaar bericht 2009

Sustainable design & engineering

Grontmij

planning connecting
respecting
the future

GRONTMIJ NV

TUSSENTIJDS FINANCIEEL BERICHT PER 30 JUNI 2009

Inhoudsopgave

Directieverslag Grontmij NV eerste halfjaar 2009 2

Tussentijds geconsolideerd overzicht van de financiële positie 8
Tussentijds geconsolideerde winst- en verliesrekening 9
Winst per aandeel 9
Tussentijds geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat 10
Tussentijds geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen 10
Tussentijds geconsolideerd kasstroomoverzicht 11
Toelichtingen op het verkorte geconsolideerde tussentijds financieel bericht 12
1. Verslaggevende entiteit 12
2. Algemeen 12
3. Overeenstemmingsverklaring 12
4. Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving 12
5. Schattingen 13
6. Financieel risicobeheer 13
7. Eigen vermogen 13
8. Leningen en overige financieringsverplichtingen 13
9. Gesegmenteerde informatie 14
10. Overige opbrengsten 15
11. Winstbelastingen 15
12. Gebeurtenissen na balansdatum 15
Beoordelingsverklaring 16

Directieverslag Grontmij NV eerste halfjaar 2009

De financiële prestaties in het eerste halfjaar van 2009 zijn solide. Wij hebben dit resultaat in een moeizaam economisch klimaat kunnen behalen dankzij onze sterke positie in de sectoren Infrastructuur, Milieu, Water en Energie en ondanks aanzienlijke valuta effecten.

In de eerste helft van 2009 ondervonden wij in Nederland, het Verenigd Koninkrijk en België de effecten van de recessie op onze marges en volumes, met name in de private delen van de sectoren Bouw en Industrie. Inspelend op de veranderende markten, hebben wij snel actie ondernomen om ons personeelsbestand te herstructureren. In de minder goed renderende sectoren is het aantal medewerkers verminderd terwijl in de door ons gekozen, goed renderende sectoren Infrastructuur, Milieu, Water en Energie het aantal medewerkers is toegenomen.

Onze strategie is gericht op het vinden van een balans tussen de verschillende activiteiten in regio's, marktsectoren en de verschillende fasen van de waardeketen. Deze strategie tezamen met onze groeiende positie in de sectoren Infrastructuur, Milieu, Water en Energie maken dat Grontmij goed gepositioneerd is voor de komende jaren.

Kerncijfers eerste halfjaar 2009 versus 2008

In miljoenen euro's tenzij anders vermeld

Over het eerste halfjaar:	**2009**	**2008**	**Verschil**
Som der bedrijfsopbrengsten	417,3	418,4	-0,3%
Som der netto-bedrijfsopbrengsten	332,0	332,6	-0,2%
Brutomarge 1)	75,9	80,2	-5,4%
EBITA 2)	28,1	29,4	-4,4%
Winst na belastingen	15,4	18,5	-16,8%
Winst per aandeel (in €)	0,85	1,03	-17,5%

1) Brutomarge = Som der netto-bedrijfsopbrengsten minus personeelskosten

2) EBITA = Bedrijfsresultaat plus amortisatie

Financieel overzicht

De som der bedrijfsopbrengsten bleef met € 417 miljoen (2008: € 418 miljoen) grotendeels gelijk. De netto bedrijfsopbrengsten bleven eveneens grotendeels gelijk met € 332 miljoen (2008: € 333 miljoen). Oorzaken zijn een terugval in nieuwe orders van opdrachtgevers uit het bedrijfsleven in de sectoren Bouw en Industrie en valuta effecten. Maar ook, zoals verwacht wegens de vernieuwing van de raamcontracten van het Britse Asset Management Plan voor de watersector, een teruggang aan het einde van het huidige vijfjarige plan. Deze teruggang werd gecompenseerd door de toegenomen activiteiten en resultaten binnen de sectoren Infrastructuur, Milieu, Water en Energie. Exclusief het valuta-effect bedroeg de autonome groei van de netto bedrijfsopbrengsten 1%.
Door de terugval van orders uit het bedrijfsleven in de sectoren Bouw en Industrie, nam de brutomarge in de verslagperiode af van € 80 miljoen naar € 76 miljoen. Hierdoor nam

de winst na belastingen af van € 18,5 miljoen naar € 15,4 miljoen, in lijn met onze resultaten over 2007.

Het effect van valutaverschillen (GBP, SEK, PLN) bedraagt € -1,1 miljoen in EBITA en € -12,2 miljoen in netto bedrijfsopbrengsten.

De amortisatie over de eerste helft van 2009 nam toe van € 2,5 miljoen tot € 4,2 miljoen, vooral vanwege een amortisatie over zes volledige maanden van de drie acquisities in het Verenigd Koninkrijk die aan het einde van het eerste half jaar 2008 plaatsvonden.

De netto rentelasten bleven over het geheel genomen gelijk. Lagere rentepercentages in sommige landen werden gecompenseerd door rentelasten over een volledig halfjaar van acquisitiefinanciering in het Verenigd Koninkrijk.

Het effectieve belastingpercentage is de afgelopen drie jaar toegenomen vanwege hogere winstbijdragen van landen met een hoger belastingtarief (België en Duitsland) en lagere onbelaste bijdragen in Nederland.

Immateriële activa vertoonden een lichte afname, overeenkomstig het amortisatiebeleid van de Groep.

Er was sprake van een lichte toename van onderhanden projecten en diensten die werd gecompenseerd door een afname in handelsvorderingen. Dit resulteerde in een algehele verbetering van het werkkapitaal van € 10 miljoen (5%). Deze focus wordt in de tweede helft voortgezet om de liquiditeitspositie verder te verbeteren. De kasstroom uit operationele activiteiten bleef gelijk over het eerste halfjaar, hetgeen het seizoenspatroon van de bedrijfsactiviteiten weerspiegelt. Dit zou in de eerste helft van 2010 moeten verbeteren omdat de aandacht zich blijft richten op het beheer van werkkapitaal.

Ontwikkelingen per land

België
Een afname van de som der bedrijfsopbrengsten in de eerste helft van 2009 van € 30,3 miljoen naar € 28,8 miljoen en een hieruit voorvloeiende vermindering van de EBITA tot € 3,0 miljoen (2008: € 3,5 miljoen) geven de afzwakkende economie van België weer. Met name in het private deel van de sector Industrie zijn zowel het volume als de marges afgenomen. Het management heeft maatregelen genomen overtollige medewerkers af te laten vloeien dan wel elders in te zetten en om bestaande strategische klantenrelaties te versterken. Daarnaast is de aandacht voor cashmanagement activiteiten verscherpt.

Denemarken
De Deense economie ondervindt momenteel de sterkste krimp sinds de jaren ’30. Desondanks hebben wij in de eerste helft van 2009 een toename van 4% van de som der bedrijfsopbrengsten gerealiseerd naar € 84,5 miljoen (2008: € 81,2 miljoen). De EBITA steeg tot € 3,9 miljoen (2008: € 3,1 miljoen) voornamelijk vanwege sterke resultaten in de sector Infrastructuur en projectmanagementcontracten. Deze resultaten wogen ruimschoots op tegen de afname in de sectoren Bouw en Industrie in Denemarken. Wij hebben de onderneming in de verslagperiode geherstructureerd en de indirecte overhead proactief aangepakt. Daarnaast zullen wij strakker blijven sturen op het beheer van liquide middelen en werkkapitaal.

Duitsland / Polen
De Duitse economie vertoont tekenen van stabilisering.
De som der bedrijfsopbrengsten nam in Duitsland in de eerste helft van 2009 toe tot € 29,3 miljoen (2008: € 24,1 miljoen) met sterke resultaten in alle onderdelen van de onderneming. De EBITA verbeterde met 30% van € 2,3 miljoen naar € 3,0 miljoen (9,5% naar 10,2% van de som der bedrijfsopbrengsten). Ondanks deze goede resultaten zullen wij onze focus op het beheer van liquide middelen en werkkapitaal verhogen.

Er zijn aanwijzingen dat de economie in Polen zich stabiliseert.
Hoewel de som der bedrijfsopbrengsten over de eerste helft van 2009 gelijk bleef ten opzichte van het eerste halfjaar van 2008, steeg de EBITA van 6,7% naar 10,8% van de omzet. Dit weerspiegelt de toegenomen en meer winstgevende activiteiten in de sectoren Water en Bouw. Cashmanagement en werkkapitaal blijven ook in Polen een sterk aandachtsgebied in de toekomst.

Nederland
De marges in de private onderdelen van de sectoren Bouw en Industrie zijn onder druk komen te staan vanwege de toegenomen concurrentie, prijsvorming en afgenomen volumes, hetgeen resulteerde in een lager productiviteitsniveau in Nederland. De som der bedrijfsopbrengsten daalde in de eerste helft van € 170,7 miljoen naar € 167,0 miljoen, de brutomarge nam af van € 37,2 miljoen naar € 34,1 miljoen (22% naar 20% van de som der bedrijfsopbrengsten). De EBITA liep terug van € 12,5 miljoen naar € 9,6 miljoen.

Een herstructureringsprogramma wordt momenteel uitgevoerd om de kosten terug te dringen en werknemers elders of anders in te zetten. Daarnaast zullen wij onrendabele activiteiten afstoten en onze cashmanagement activiteiten verder aanscherpen.

De desinvestering van niet-kernactiviteiten via deelnemingen verwerkt volgens de ‘equity’-methode is voortgezet met een verkoopwinst van € 5,2 miljoen. De resterende deelnemingen verwerkt volgens de ‘equity’-methode genereerden in de eerste helft van 2009 in Nederland een winst van € 1 miljoen, vergeleken met € 1,8 miljoen in de eerste helft van 2008.

Verenigd Koninkrijk
De som der bedrijfsopbrengsten bij onze Britse activiteiten daalde van € 53,5 miljoen naar € 50,3 miljoen, met als gevolg een afname van EBITA van € 3,8 miljoen naar € 2,0 miljoen waarvan € 0,5 miljoen door valutaverschillen. Ingrijpende management maatregelen richten zich op het verminderen en herverdelen van het aantal medewerkers, terugdringen van kosten en strakker sturen op cashmanagement. De resultaten in onze Britse sectoren Bouw en Water werden beïnvloed door de neergaande economie en de bestedingscyclus van het huidige Asset Management Plan voor de watersector. Nu het huidige plan afloopt (AMP4), nemen de activiteiten af. Daarnaast zijn in het algemeen de bestedingen lager door de financieringsonrust op de financiële markten. Niettemin vertonen de Britse bestedingsplannen van het nieuwe water Asset Management Plan (AMP5) een toename van 23,5% ten opzichte van het huidige AMP4. Het AMP5 zal volgend jaar op 1 april ingaan en de activiteiten zullen op dat moment naar verwachting sterk aantrekken, waarbij de complete vijfjarige investeringsregeling een aanzienlijke stijging vertoont ten opzichte van AMP4. Grontmij heeft, met de aanwezige deskundigheid in de watersector, er alle vertrouwen in bij deze aanbestedingsprocedures een sterke positie in te nemen en is er al in geslaagd de Severn Trent, Anglian en Schotse raamcontracten binnen te halen. Deze contracten kunnen Grontmij de komende vijf jaar een opdrachtsom van meer dan € 100 miljoen opleveren.

Zweden
De som der bedrijfsopbrengsten in lokale valuta nam in de eerste helft van 2009 toe met 3%, maar vertoonde bij omrekening naar de euro een daling vanwege de zwakkere munt. De EBITA steeg met 6,0% naar € 4,4 miljoen (2008: € 4,2 miljoen) en vóór valutaverliezen bedroeg de stijging van de EBITA over de eerste helft van 2009 23%.

Alle sectoren presteren goed, waarbij vooral de sector Infrastructuur het zeer goed doet. Onze maatregelen om het personeelsbestand te herstructureren hebben de productiviteit opgestuwd. Verdere kostenbesparingen hebben bijgedragen aan de sterke winstgroei. Ons beheer van werkkapitaal en cashmanagement activiteiten zijn bij onze Zweedse bedrijfsonderdelen bijzonder solide. Onze aandacht is erop gericht dit te handhaven.

Hoofdkantoor en IT
Om de Groep in een goede uitgangspositie voor de volgende fase van groei te brengen, zijn we bezig onze groepsbrede levering van IT-diensten, inclusief de financiële en operationele dienstverlening en de architectuur van de IT-infrastructuur te standaardiseren en te optimaliseren. Dit heeft geresulteerd in hogere hoofdkantooruitgaven in 2009.

Door dit proces is nu een herstructurering gaande.

Vooruitzichten
Ondanks de aanhoudende verslechtering van de marktomstandigheden, hetgeen met name wordt gevoeld in de bouwsector en in de bouw en industrie gerelateerde diensten, is onze orderportefeuille verbeterd.
Onze focus op duurzame ontwerp-, consultancy- en managementdiensten leidt tot een groeiende opdrachtenstroom in de segmenten Infrastructuur en Milieu, Water & Energie. Wij verwachten dat dit de komende jaren een positief effect zal hebben in het merendeel van onze landen.
De huidige marktomstandigheden leiden echter tot meer onzekerheid en grotere onvoorspelbaarheid over marktgroei en prijsvorming. Wij spelen hier op in door scherper te sturen op onze kosten en nog beter te luisteren naar de behoeften van onze klanten.
Op grond van de orderportefeuille en het huidige klimaat verwachten wij dat de winst na belastingen over de tweede helft van 2009 gelijk zal zijn aan de winst na belastingen over het eerste halfjaar van 2009.

Risicobeoordeling
In ons jaarverslag 2008 hebben wij een uitvoerige beschrijving gegeven van de inherente strategische en operationele risico's die afbreuk kunnen doen aan de algehele resultaten van onze onderneming. Deze inherente risico's worden door verwijzing geacht te zijn opgenomen in dit verslag.

Concreet betekent dit dat wij in de rest van 2009 en vooruit kijkend naar 2010 ernaar zullen streven de volgende risico's te bewaken en te beperken:

- Het verslechterende economische klimaat in de eurozone zal mogelijk blijven doorwerken op de resultaten van bepaalde onderdelen van onze onderneming. Wij zullen de situatie nauwlettend per land volgen en waar nodig het personeelsbestand aanpassen en te focussen op sectoren die stabiel, duurzaam en winstgevend zijn
- Binnen dit macro-economische risico bestaat het gevaar dat onze klanten orders annuleren, de betaling voor diensten uitstellen en dat de capaciteit van onderdelen van onze toeleveringsketen wordt aangetast. Wij zullen duurzame strategische relaties met klanten en leveranciers versterken en het beheer van liquide middelen en werkkapitaal nauwlettend aansturen
- Wij houden de fiscale risico's van rente- en valutaposities nauwlettend in het oog en hebben de middelen en expertise binnen onze functie Financieel beheer uitgebreid en zullen zo nodig risico beperkende maatregelen nemen
- Wij zijn een onderneming die gebaseerd is op vaardigheden, en onze mensen en hun productiviteit zijn belangrijke aanjagers voor winstgevendheid. Wij volgen de steeds grotere kans op een grieppandemie en bewaken per land het risico dat wij hierbij lopen

Verantwoordelijkheidsverklaring
De Raad van Bestuur verklaart dat, voor zover bekend, het tussentijdse (halfjaar) financieel bericht dat is opgesteld in overeenstemming met IAS 34, *Tussentijdse financiële verslaggeving*, een getrouw beeld geeft van de activa, de verplichtingen, de financiële positie en de winst van Grontmij en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen, en dat het directieverslag over het eerste halfjaar van 2009 een getrouw overzicht geeft omtrent de informatie die vereist is krachtens artikel 5:25d(8)/(9) van de Wet op het financieel toezicht.

De Bilt, 19 augustus 2009

Sylvo Thijsen, voorzitter
Mel Zuydam, financieel directeur
Birgit Nörgaard, lid van de Raad van Bestuur
Gert Dral, lid van de Raad van Bestuur

Verworven opdrachten

Griffin windmolenpark | Londen Tideway Tunnels

Brussel trambaan project

Reduceren van energie consumptie op de Universiteit van Kopenhagen | Renovatie en verbreding “Mainzer Tunnel”

VERKORT GECONSOLIDEERD TUSSENTIJDS FINANCIEEL BERICHT PER 30 JUNI 2009

Tussentijds geconsolideerd overzicht van de financiële positie

In duizenden euro's

Per:	**30 juni 2009**	**31 december 2008**
Goodwill	131.848	130.458
Immateriële activa	71.270	71.613
Materiële vaste activa	40.078	40.480
Investeringen verwerkt volgens de 'equity'-methode	15.714	14.288
Andere financiële activa	28.656	24.588
Uitgestelde belastingvorderingen	9.468	10.773
Vaste activa	297.034	292.200
Vorderingen	328.403	305.694
Geldmiddelen	17.844	29.450
Vlottende activa	346.247	335.144
Totaal activa	**643.281**	**627.344**
Eigen vermogen	149.133	135.291
Onverdeeld resultaat verslagperiode	15.158	38.320
Eigen vermogen, toe te rekenen aan aandeelhouders van Grontmij	164.291	173.611
Minderheidsbelang	1.243	1.332
Totaal eigen vermogen	165.534	174.943
Leningen en overige financieringsverplichtingen	45.698	53.362
Personeelsbeloningen	19.099	22.413
Voorzieningen	25.681	23.943
Uitgestelde belastingverplichtingen	32.976	30.727
Langlopende verplichtingen	123.454	130.445
Schulden aan kredietinstellingen	63.898	36.021
Leningen en overige financieringsverplichtingen	26.044	26.947
Winstbelastingen	2.431	4.054
Handelsschulden en overige te betalen bedragen	260.951	253.681
Voorzieningen	969	1.253
Kortlopende verplichtingen	354.293	321.956
Totaal passiva	**643.281**	**627.344**

Tussentijds geconsolideerde winst- en verliesrekening

In duizenden euro's		
Over het eerste half jaar:	**2009**	**2008**
Opbrengsten	415.873	416.945
Overige operationele bedrijfsopbrengsten	1.454	1.472
Som der bedrijfsopbrengsten	417.327	418.417
Projectkosten van derden	-85.304	-85.852
Som der netto-bedrijfsopbrengsten	332.023	332.565
Overige opbrengsten	5.163	-
Personeelskosten	256.098	252.376
Amortisatie	4.151	2.499
Afschrijvingen	5.528	5.806
Overige bedrijfslasten	49.591	47.476
Som der bedrijfslasten	-315.368	-308.157
Netto-bedrijfsopbrengsten plus overige opbrengsten minus bedrijfslasten	21.818	24.408
Aandeel in het resultaat van investeringen verwerkt volgens de 'equity'-methode	2.115	2.460
Bedrijfsresultaat	23.933	26.868
Financieringsbaten	2.751	2.374
Financieringslasten	-5.915	-5.283
Nettofinancieringslasten	-3.164	-2.909
Winst vóór belastingen	20.769	23.959
Winstbelastingen	-5.363	-5.821
Winst uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	15.406	18.138
Resultaat op verkoop van beëindigde bedrijfsactiviteiten (na belastingen)	-	368
Winst na belastingen	**15.406**	**18.506**
Toe te rekenen aan:		
Aandeelhouders Grontmij	15.158	18.376
Minderheidsbelang	248	130
Winst na belastingen	**15.406**	**18.506**

Winst per aandeel

Winst per aandeel		
	2009	**2008**
Gewone winst per aandeel (in euro)	0,85	1,03
Verwaterde winst per aandeel (in euro)	0,85	1,03
Gemiddeld aantal aandelen (gewoon en verwaterd)	17.764.920	17.764.920

Tussentijds geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat

In duizenden euro's

Over het eerste halfjaar:	**2009**	**2008**
Valutaomrekeningsverschillen voor buitenlandse activiteiten	1.269	-904
Nettoverandering in de reële waarde van kasstroomafdekkingen	-157	-344
Baten en lasten, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen	1.112	-1.248
Winst na belastingen	15.406	18.506
Totaalresultaat over de periode tot en met 30 juni	16.518	17.258
Toe te rekenen aan:		
Aandeelhouders Grontmij	16.270	17.128
Minderheidsbelang	248	130
Totaalresultaat over de periode tot en met 30 juni	16.518	17.258

Tussentijds geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

In duizenden euro's

			Toe te rekenen aan aandeelhouders Grontmij						
	Totaal eigen vermogen	Minder-heids-belang	Totaal	Geplaatst en vol-gestort kapitaal	Agio-reserve	Reserve koers-verschillen	Afdek-kings-reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat
Balans per 1 januari 2008	157.203	568	156.635	4.441	61.342	-830	647	58.347	32.688
Winstbestemming 2007	-19.541	-	-19.541	-	-	-	-	13.147	-32.688
Onverdeeld resultaat verslagperiode	18.506	130	18.376	-	-	-	-	-	18.376
Valutaomrekeningsverschillen voor buitenlandse activiteiten	-904	-	-904	-	-	-904	-	-	-
Nettoverandering in de reële waarde van kasstroomafdekkingen	-344	-	-344	-	-	-	-344	-	-
Overige mutaties	82	82	-	-	-	-	-	-	-
Balans per 30 juni 2008	155.002	780	154.222	4.441	61.342	-1.734	303	71.494	18.376
Balans per 1 januari 2009	174.943	1.332	173.611	4.441	61.342	-6.403	-832	76.743	38.320
Winstbestemming 2008	-20.430	-	-20.430	-	-	-	-	17.890	-38.320
Onverdeeld resultaat verslagperiode	15.406	248	15.158	-	-	-	-	-	15.158
Recycling van een reële waarde aanpassing	-5.163	-	-5.163	-	-	-	-	-5.163	-
Valutaomrekeningsverschillen voor buitenlandse activiteiten	1.269	-	1.269	-	-	1.269	-	-	-
Nettoverandering in de reële waarde van kasstroomafdekkingen	-157	-	-157	-	-	-	-157	-	-
Overige mutaties	-334	-337	3	-	-	-	-	3	-
Balans per 30 juni 2009	165.534	1.243	164.291	4.441	61.342	-5.134	-989	89.473	15.158

Tussentijds geconsolideerd kasstroomoverzicht

In duizenden euro's

Over het eerste halfjaar:				
	2009		**2008***	
Winst na belastingen		15.406		18.506
Aanpassingen:				
Afschrijvingen van materiële vaste activa	5.528		5.806	
Amortisatie van immateriële activa	4.151		2.499	
Aandeel in het resultaat van investeringen				
verwerkt volgens de 'equity'-methode	-2.115		-2.460	
Boekwinst op verkoop van materiële vaste activa	-		-11	
Overige opbrengsten	-5.163		-	
Netto financieringslasten	3.164		2.909	
Winstbelasting	5.363		5.821	
	10.928		14.564	
Mutatie vorderingen op en schulden aan opdrachtgevers	-21.325		-19.710	
Mutatie overige vorderingen	2.938		-2.772	
Mutatie voorzieningen en personeelsbeloningen	-3.248		-3.331	
Mutatie handelsschulden en overige te betalen bedragen	2.726		1.300	
		-7.981		-9.949
Dividenden ontvangen van investeringen verwerkt				
volgens de 'equity'-methode		376		2.054
Betaalde rente	-5.303		-4.402	
Ontvangen rente	2.188		1.975	
Boekwinst op verkoop van beëindigde bedrijfsactiviteiten (na belasting)	-		-368	
Betaalde winstbelastingen	-4.821		-6.564	
		-7.936		-9.359
Nettokasstroom uit operationele activiteiten		-135		1.252
Ontvangsten uit verkoop van materiële vaste activa	18		332	
Vervreemding van activa en ondernemingen				
(na aftrek van afgestoten nettokaspositie)	-		709	
Verwerving van immateriële activa	-1.549		-18	
Verwerving van materiële vaste activa	-4.953		-5.452	
Verwerving van ondernemingen				
(na aftrek van verworven netto kaspositie)	-424		-29.669	
Verwerving van investeringen verwerkt volgens de 'equity'-methode	-		-1.193	
Verstrekte leningen en verwerving van andere financiële activa	-1.532		-621	
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten		-8.440		-35.912
Betaald dividend	-18.246		-19.541	
Ontvangsten uit leningen en overige financieringsverplichtingen	-		32.397	
Aflossing van leningen en overige financieringsverplichtingen	-12.882		-13.924	
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten		-31.128		-1.068
Mutatie nettokaspositie in de verslagperiode		-39.703		-35.728
Geldmiddelen	29.450		33.654	
Schulden aan kredietinstellingen	-36.021		-16.023	
Nettokaspositie per 1 januari		-6.571		17.631
Valutakoers- en omrekeningsverschillen op nettokaspositie		220		-53
Geldmiddelen	17.844		19.655	
Schulden aan kredietinstellingen	-63.898		-37.805	
Netto kaspositie per 30 juni		-46.054		-18.150

* Enkele vergelijkende cijfers zijn gereclassificeerd conform de huidige presentatie

Toelichtingen op het verkorte geconsolideerde tussentijds financieel bericht

1. Verslaggevende entiteit

De verslaggevende entiteit is Grontmij NV ('Grontmij'), een vennootschap statutair gevestigd in De Bilt, Nederland. Het verkorte geconsolideerde tussentijds financieel bericht van Grontmij over het eerste halfjaar van 2009 omvat Grontmij en haar dochterondernemingen, alle ondernemingen waarin Grontmij direct of indirect de zeggenschap heeft (samen te noemen de 'Groep').

Tenzij anders vermeld, zijn de genoemde bedragen in euro.

2. Algemeen

Op dit verkorte geconsolideerde tussentijds financieel bericht is geen accountantscontrole toegepast, maar er heeft een beoordeling plaatsgevonden door de onafhankelijke accountant van Grontmij NV.

3. Overeenstemmingsverklaring

Dit verkorte geconsolideerde tussentijds financieel bericht is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 *Tussentijdse financiële verslaggeving*. Het verkorte geconsolideerde tussentijds bericht bevat niet alle informatie die is vereist in een volledige jaarrekening en dient in combinatie met de geconsolideerde jaarrekening 2008 van de Groep te worden gelezen. De geconsolideerde jaarrekening van de Groep over het boekjaar 2008 is op aanvraag beschikbaar op het adres van de Grontmij of via www.grontmij.com.

Dit verkorte geconsolideerde tussentijds financieel bericht is op 19 augustus 2009 voor publicatie ondertekend door de Raad van Bestuur.

4. Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving

Tenzij hierna anders wordt vermeld, zijn de grondslagen voor financiële verslaggeving die de Groep in dit verkorte geconsolideerde tussentijds financieel bericht heeft toegepast, gelijk aan de door de Groep toegepaste grondslagen in de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2008.

Wijziging in de grondslag voor financiële verslaggeving

Verantwoording van financieringskosten

Met betrekking tot financieringskosten in verband met in aanmerking komende activa waarbij de begindatum van activering van kosten op of na 1 januari 2009 ligt, activeert de Groep financieringskosten die direct toerekenbaar zijn aan de acquisitie, constructie of productie van een in aanmerking komend actief als onderdeel van de kosten van dat actief. Voorheen verantwoordde de Groep alle financieringskosten direct als last. Deze stelselwijziging in de grondslag voor financiële verslaggeving is het gevolg van de toepassing van IAS 23 *Financieringskosten* (2007) in overeenstemming met de overgangsbepalingen van deze standaard; vergelijkende cijfers zijn niet aangepast. De stelselwijziging in de grondslag voor financiële verslaggeving heeft geen materieel effect gehad op activa, de winst of de winst per aandeel over het eerste halfjaar van 2009.

De Groep heeft financieringskosten geactiveerd met betrekking tot projecten voor diensten en onderhanden projecten.

Presentatie van de jaarrekening
De Groep past de herziene IAS 1 *Presentatie van de jaarrekening* (2007) toe, die per 1 januari 2009 in werking is getreden. Hierdoor presenteert de Groep in het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen alle met de eigenaar samenhangende mutaties, terwijl alle niet met de eigenaar samenhangende mutaties worden gepresenteerd in het geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat. Deze presentatie is toegepast in dit verkorte tussentijdse financieel bericht over het eerste halfjaar van 2009.

Vergelijkende informatie is aangepast, zodat ook deze informatie in overeenstemming is met de herziene standaard. Omdat deze stelselwijziging uitsluitend van invloed is op de aspecten van presentatie en toelichting, zijn er geen gevolgen voor de winst per aandeel.

5. Schattingen
De opstelling van verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële berichten brengt met zich mee dat het management oordelen vormt alsmede schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen voor financiële verslaggeving en de gerapporteerde waarden van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De werkelijke uitkomsten kunnen van deze schattingen afwijken.
Bij het opstellen van dit verkorte geconsolideerde tussentijds financieel bericht zijn de gebruikte, belangrijke, door het management gevormde oordelen bij de toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Groep en de gebruikte belangrijkste schattingsbronnen gelijk aan de oordelen en bronnen die zijn toegepast bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2008.

6. Financieel risicobeheer
De doelstellingen en het beleid van de Groep op het gebied van het financieel risicobeheer komen in belangrijke mate overeen met de doelstellingen en het beleid die in de geconsolideerde jaarrekening 2008 zijn uiteengezet.

7. Eigen vermogen
Na goedkeuring in mei 2009 van het voorgestelde dividend over 2008, ten bedrage van € 1,15 per aandeel, is een bedrag van € 20.430.000 beschikbaar gesteld. In juni 2009 is € 18.246.000 aan contant dividend uitbetaald. De resterende € 2.184.000 betreft dividendbelasting en is in juli 2009 betaald.

8. Leningen en overige financieringsverplichtingen
In het eerste halfjaar heeft de Groep leningen en overige financieringsverplichtingen afgelost ten bedrage van € 12.882.000. Er zijn geen nieuwe langlopende leningen aangegaan.

9. Gesegmenteerde informatie

De gesegmenteerde gegevens zijn primair gepresenteerd op basis van de geografische management structuur.
De segmentering verschaft inzicht in de ontwikkeling van de bedrijfsactiviteiten van elk land of elke regio. De amortisatie van immateriële activa, voor zover deze voorvloeit uit bedrijfscombinaties, wordt administratief verantwoord in de hoofdkantoorkosten.

In duizenden euro's

Over het eerste half jaar:

2009	België	Denemarken	Duitsland / Polen	Nederland	Verenigd Koninkrijk / Ierland	Zweden	Overig	Totaal
Externe opbrengsten	28.705	83.947	33.826	166.065	50.251	41.249	11.830	415.873
Opbrengst uit transacties tussen segmenten	92	561	88	656	-	48	-	1.445
Overige operationele bedrijfsopbrengsten	50	-	837	266	-	534	57	1.744
Som der bedrijfsopbrengsten	28.847	84.508	34.751	166.987	50.251	41.831	11.887	419.062
Bedrijfsresultaat	3.023	3.944	3.615	15.695	2.014	4.404	296	32.991
Bedrijfsresultaat (%)	10,5%	4,7%	10,4%	9,4%	4,0%	10,5%	2,5%	7,9%
Totaal activa	31.831	97.127	54.338	294.346	72.374	25.078	35.543	610.637
Gemiddeld aantal fte	583,0	1.318,4	769,8	2.629,3	1.216,2	728,4	57,0	7.302,1

2008	België	Denemarken	Duitsland / Polen	Netherlands	Verenigd Koninkrijk / Ierland	Zweden	Overig	Totaal
Externe opbrengsten	30.118	80.552	29.301	170.022	53.497	46.489	6.966	416.945
Opbrengst uit transacties tussen segmenten	101	649	111	590	52	82	-	1.585
Overige operationele bedrijfsopbrengsten	43	-	161	86	-	350	915	1.555
Som der bedrijfsopbrengsten	30.262	81.201	29.573	170.698	53.549	46.921	7.881	420.085
Bedrijfsresultaat	3.544	3.125	2.598	14.678	3.835	4.153	972	32.905
Bedrijfsresultaat (%)	11,7%	3,8%	8,8%	8,6%	7,2%	8,9%	12,3%	7,8%
Totaal activa	19.333	62.091	45.067	249.647	78.671	32.595	28.020	515.424
Gemiddeld aantal fte	601,5	1.252,2	693,3	2.599,1	1.145,6	755,2	17,0	7.063,9

Aansluiting van gesegmenteerd resultaat met geconsolideerd bedrijfsresultaat

	2009	**2008**
Totaal bedrijfsresultaat van de te rapporteren segmenten	32.991	32.905
Niet toegerekende bedragen: hoofdkantoorkosten	-9.058	-6.037
Geconsolideerd bedrijfsresultaat	23.933	26.868

10. Overige opbrengsten
Als gevolg van de verkoopovereenkomst die in 2008 is aangegaan heeft Grontmij in februari 2009 haar resterende 20%-belang in A&G Holding B.V. en het resterende 40%-belang in Afvalverwerking Maasvlakte B.V. aan haar voormalige partner overgedragen. Door deze transactie realiseerde Grontmij een winst van € 5,2 miljoen, welke is weergegeven als overige opbrengsten.

11. Winstbelastingen
De belastinglast gepresenteerd in dit verkorte geconsolideerde tussentijds financieel bericht is gebaseerd op het verwachte gemiddelde geschatte effectieve belastingpercentage voor het gehele boekjaar, toegepast op het resultaat voor belastingen over de tussentijdse periode. Het geconsolideerde effectieve belastingpercentage bedroeg 25,8% (eerste halfjaar 2008: 23,9%). De toename van het effectieve belastingpercentage ten opzichte van 2008 houdt met name verband met het behalen van relatief hogere resultaten in landen met een hoger nominaal belastingpercentage (België en Duitsland).

12. Gebeurtenissen na balansdatum
Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Beoordelingsverklaring

Aan: de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van Grontmij NV.

Opdracht
Wij hebben het in dit halfjaarbericht, op pagina 8 tot en met 15, opgenomen tussentijds financieel bericht van Grontmij NV te De Bilt bestaande uit het overzicht van de financiële positie per 30 juni 2009, de winst- en verliesrekening, het overzicht van het totaalresultaat, het mutatieoverzicht van het eigen vermogen, het kasstroomoverzicht en de geselecteerde toelichtingen over de periode van 1 januari 2009 tot en met 30 juni 2009 beoordeeld.
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en weergeven van het verkort tussentijds financieel bericht in overeenstemming met IAS 34, 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving', zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie te formuleren bij de tussentijdse financiële informatie op basis van onze beoordeling.

Werkzaamheden
Wij hebben onze beoordeling van de tussentijdse financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 2410 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de accountant van de entiteit'. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met Controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen accountantsverklaring af.

Conclusie
Op grond van onze beoordeling is niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat het tussentijds financieel bericht over de periode 1 januari 2009 tot en met 30 juni 2009 niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving', zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Rotterdam, 19 augustus 2009

KPMG ACCOUNTANTS N.V.

W.L. van de Vrie RA

Grontmij N.V.
De Holle Bilt 22
Postbus 203
3730 AE De Bilt
The Netherlands
T +31 30 220 79 11
F +31 30 220 34 67
corporate.communication@grontmij.com
www.grontmij.com

